

L'ESQUELLA

DE LA TORRATXA

Apa, home! Apreta d'un cop!

CLÍNICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diatèrnia - Raigs X

Director: Doctor J. RIU
Diumenges, de 10 a 1

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
NOU DE LA RAMBLA, 18

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

Ciudadà elegant i econòmic, el vostre
sastre i camiser no pot ésser altre que la

Casa BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18-BARCELONA

Gran Basar de Sastreria i Camiseria Sistema Nordamericà

Allí trobareu el vostre vestit i la vostra camisa amb
totes les comoditats de preus. Ni liquidacions, ni re-
baixes de preus no poden res amb nosaltres. Sols els
55 anys d'experiència comercial permeten fer el que
fa la Casa Bastida.

En Sastreria tenim

100.000 vestits confeccionats paten des de 15 pessetes.
100.000 vestits confeccionats llaneta en gustos moderns,
tall anglès, a 40, 50, 60 i 75 ptes. els més supe-
riors.

100.000 pantalons confeccionats, des de 5 ptes. i classes
més superiors, a 8, 10 i 15 pessetes.

Amb un petit suplement us podem fer el vestit a la
mida, com també, si us precisa, tenim una secció que
ens permet lliurar-vos a la tarda el vestit encarregat el
matí.

En Camiseria tenim

100.000 camises de gran estil, a 4'95.

100.000 camises de diferents qualitats en zèfirs, pòpe-
lins i rayons, a 6, 8 i 10 ptes.

100.000 calçotets, des de 1'95 ptes.

100.000 samarretes, des de 0'95 cèntims.

100.000 pijames, des de 4'95 ptes.

En la camiseria a mida podem fer-vos estalviar un
50 per 100. Fem camises des de 8 pessetes, i de rayon
des de 12 ptes.

Encara que estem situats al Passeig de Gràcia, som
la casa més barata de Barcelona.

Obsequiem tots els compradors amb diferents pre-
sents i segells de la Caixa de Pensions per a la Vellesa
i d'Estalvi.

AVIS. — Els que de fora de Barcelona vulguin
servir-se de la nostra casa, poden escriure, i ad-
juntant 0'50 pessetes en segells, rebran figurins,
mostres i un sistema especial per a prendre's les
mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec
abans dels cinc dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
B A R C E L O N A

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessefes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessefes

CRONICA

La veritat al seu lloc

Si en política hem de parlar amb la veritat per norma, cal començar per remarcar que no hi ha un pam de net.

Del catorze d'abril ençà, tothom és revolucionari, tothom és republicà, fins els qui el dia abans eren carlins.

Manta publicació setmanal es qualifica gratuïtament de REVOLUCIONARIA en lletra grossa. El qui més o el qui menys, s'eleva ell mateix a la categoria d'heroi patri.

Vivim una època de novel·les pura: Això explica, en part, la crisi del llibre.

En la pensa de la majoria dels ciutadans hi ha un argument nou tots els dies i fa l'efecte que en sortir de casa nostra, ho fem amb el propòsit de contar la novel·la al primer novençà que la vulgui escoltar. Vivim una època d'arribisme que a la llarga ens portarà com a avantatge l'haver-nos enganyat nosaltres mateixos. I així, pensant i obrant d'aquesta faïso, no podem viure el moment històric, el moment d'un tràmit, que la nostre generació i fins les que vindran tindrien per malaguanyat.

Cal pensar amb el cap i no amb els peus.

Cal caminar per terra i no pels núvols i imposar-nos per damunt de tota folòrnia i amor. En una paraula, de cara a la veritat: la veritat ha de restar al seu lloc.

¿On eren abans del catorze d'Abril la majoria dels senyors que ara presumeixen de revolucionaris? Què feien en pro de les llibertats catalanes, aquests senyors que fins el catorze d'abril romangueren a cobert de tota demostració patriòtica i revolucionària? ¿On eren aquests senyors que aprofiten tot moment, tot ardarull per a exaltar una política patriòtica que mai no han sentit? Si hem d'ésser francs, hem de confessar que, a gairebé tots ells, no els coneixia ningú, que la seva actuació era desconeguda per tothom i que el seu catalanisme no transcendí de la taula de cafè.

Ara és a la inversa. El qui verament ha treballat per a Catalunya, el qui ha lluitat per a ella, el qui en tot moment a sospirat per a unes llibertats que actualment corren el perill de perdre's, resta allunyat de tota lluita, apartat de tot comentari i de tota manifestació,

reclòs en el seu idealisme pur, i veient, esverat, com la tasca de tants anys, amorosament congruada, corre el perill de desglosar-se per sempre més.

I no s'hi val que presumeixi de revolucionari qui no ha fet altra cosa que treure profit de la revolució com tampoc que ostenti càrrecs representatius qui no els pugui ostentar amb el degut decòrum, ni que es prediqui la demagògia quan tot justament la demagògia és el motiu que cerca l'enemic. En una paraula, Catalunya no pot restar a mans de quatre ximplers sense cap responsabilitat. És cert que tenim homes conscients dels seus deures i que en ells estriba l'exaltació del nostre patriotisme, però caldria desbrossar enèrgicament els estaments polítics i àdhuc els governamentals per tal que es donés a cadascú el que es mereix i la veritat de tot restés al seu lloc.

No podem de cap manera viure voltats de mentida, perquè com hem dit abans, ens enganyem nosaltres mateixos.

Certament que ara ve el moment difícil per el front popular que vol oposar-se tan aferrisadament al front de dretes. És molt difícil repartir una victòria entre tots els qui han lluitat, car tots els elements integrants d'aquest bloc virtuós es creu amb els mateixos drets. Però les aspiracions llurs, fora la part essencial, que era guanyar les dretes, són oposats i gens adients els uns dels altres. És per això que conceptuem difícil el moment i comprem l'estat caòtic que impera entre els estaments polítics governamentals, però si com hem aconsellat manta vegada els de dalt es despreguessin de tot personalisme, de mítings improvisats i d'actituds completament cesàries i còpsessin el glatir d'aquest poble que els observa, veuríem que solament obrant en un sentit de pur catalanisme, d'exaltat patriotisme és com el poble vol que es procedeixi; ben entès que patriotisme no vol dir crear interessos, ni catalanisme no vol dir estridències fora de lloc; ni personalismes ni demagògies, ni impositons als mateixos catalans, sinó que per contra, vol dir amor a Catalunya abans que res, i per damunt de tot i aquest amor tan solament el pot palesar una acció purificadora, agermanadora, sense complicitats ni concupiscències amb altres sectors que no siguin patriòticament i germanament catalans.

4. O.

Fia't de la verge...

Segons la premsa, a hores d'ara, els italians ja han entrat a Addis Abeba. Heus ací un exemple que demostra si més no, que els pobles no poden confiar en ningú que no sigui ell mateix.

Per fi...

Els policies de la Generalitat ja han tornat a ésser admesos. Suposem que el passat els haurà servit d'alliçonament. Perquè el dia 6 d'octubre no en vam veure un ni amb binocles... I ells, caram! es deuen a Catalunya també.

La llonganissa protesta

La llonganissa no, però els fabricants del simpàtic embotit, sí. Es dóna el cas que a Vic alguns fabricants de llonganissa treballen amb carn congelada importada d'Amèrica i la conseqüència la paga el consumidor que menga carn de bou en comptes de carn de porc i la paga a preu de porc precisament. Creiem prudent aconsellar que als embotits

elaborats amb carn congelada ostentin un lleteret o marca que els diferenciï dels altres, i el públic pagarà el que sigui just.

De la qual cosa deduïm que la llonganissa, producte genuïnament català, no perdrà qualitat i uns senyors no es faran rics a espatlles del consumidor. Entesos!

El secret

Heus ací el secret per què L'ESQUELLA DE LA TORRATXA ha augmentat de faisó tan considerable el tiratge. Perquè és el setmanari que no està casat amb cap partit polític, i, per contra s'ha divorciat de tots. És un setmanari que només és català. Us sembla poc?

Al senyor Llistoselles

Hi ha una disposició del departament vostre que prohibeix l'entrada d'aviram, de nits. Ignorem el motiu de la disposició, però atenim-nos als resultats per al públic i veurem que són catastròfics, majorment a l'estiu, quan la carn que ha viatjat de dia arriba calenta, sotraquejada,

i no està en estat d'ésser enviada al públic immediatament, com s'ha fet fins ara. Deixem a part les baixes en el bestiar amb els consegüents perjudicis per al proveïdor.

La dissort dels pescadors

Amb motiu de la vaga de les tripulacions dels vaixells mercants, els vaporets anomenats *Gaviotes* i *Sirenes* també han amarrat.

No fa gaire temps, l'empresa dels esmentats vaporets sostenia un plet contra els infeliços que es guanyaven el pa explotant un trist bot de rem i al·legava com a sobirà argument que el seu servei era públic.

En Lerroux els donà la raó i guanyaren. Per què amarren ara els vaporets? Ganes de fer la guitza als pescadors de l'escullera que, segons ells, és un servei públic; doncs que rutllin com dos i dos fan quatre.

Mai no és tard, si arriba...

La vaga plantejada pels tripulants dels vaixells mercants és potser la més justa de les que hi ha hagut de molt temps ençà. Els obrers del mar que exposen llur vida contínuament, enlloc del món no eren explotats com a Espanya. Pares de família amb una mesada de VINT DUROS treballant 20 hores diàries... i per menjar un plat de catxaruta.

Visca la vaga! Tenen dret a guanyar-la i la guanyaran. Potser a hores d'ara ja l'han guanyada.

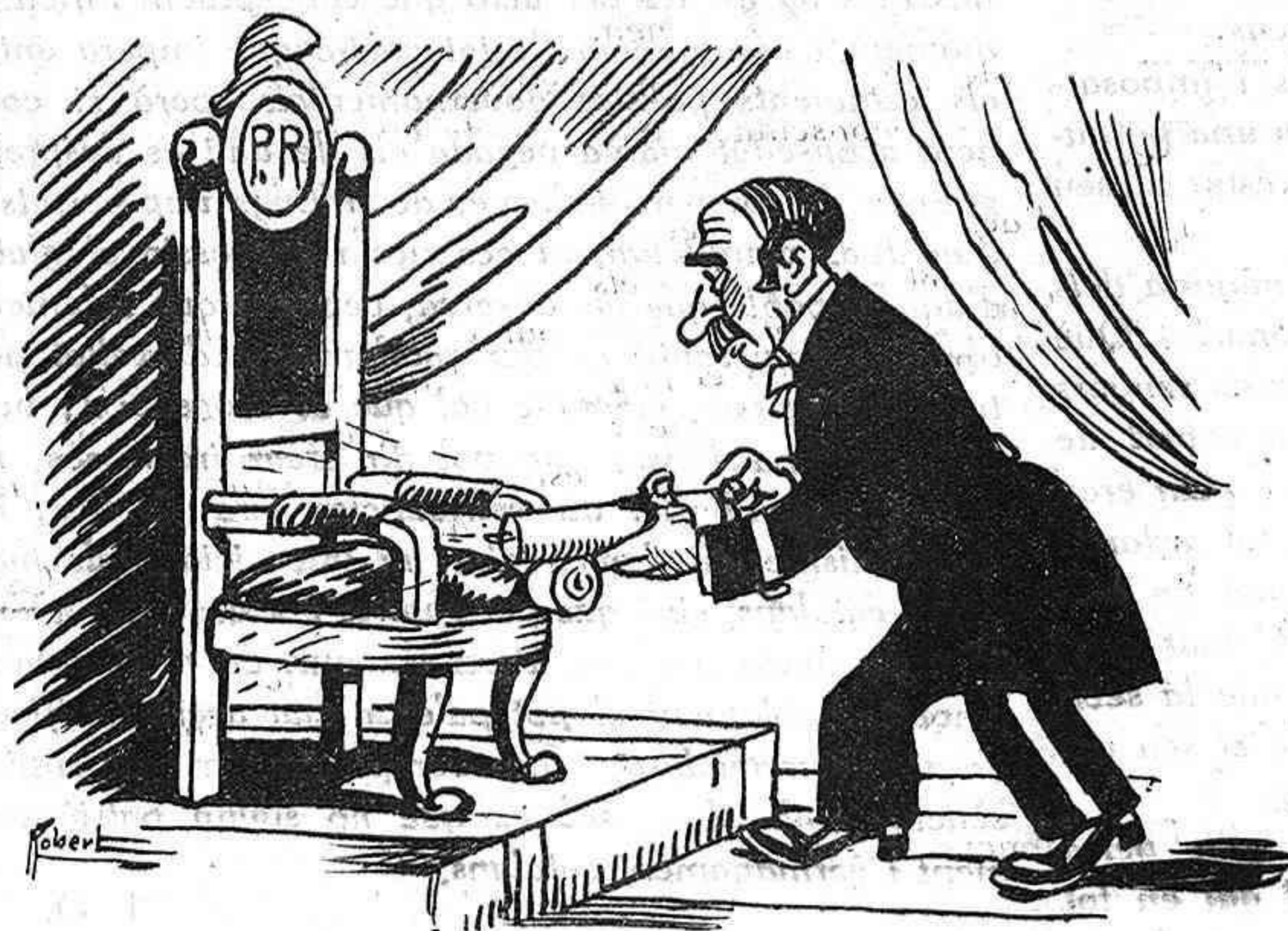
A França han après de nosaltres

Com a Espanya, han triomfat a França els fronts populars.

No fa gaire que vàrem anar a Madrid uns dirigents francesos per tal d'alliçonar-se, i pel que es veu la lliçó els va aprofitar. A Etiopía d'altra manera hauria anat si les eleccions franceses haguessin vingut vint dies abans... Què hi farem!

Es quedaran sols.

A hores d'ara ja són sis les na-

PREPARANT EL SILLO DE LA PRESIDENCIA

—Empapem-la bé de flit; no fos cas que hi quedessin microbis reaccionaris.

cions o estats que es retiren de la S. de N.

Al pas iniciat prompte es quedaran solets francesos i italians. Espanya amb el seu Madariaga, francament no sabem què hi fa, ja que, malgrat la nostra bona voluntat personificada, el paper en pro de la llibertat dels pobles i de la pau ha esdevingut un paper... mullat.

Falangistes? Faistes?

Encara no se sap (a l'hora d'escriure el present comentari) a quin sector extremista pertanyen els detinguts amb motiu de l'assassinat vergonyós dels germans Badia (E. P. D.).

Tothom sap però quina mena de personalitat és o era un tal *Cisquet de la Bombilla*, tot justament el qui va vendre el cotxe utilitzat per l'atemptat...

PROU

Comentaris

Cretinisme catòlic

«El Correo Catalán» comenta dos combats que hi hagué durant la revolució d'Astúries entre les forces governamentals i els obrers revolucionaris.

En aquests dos combats foren derrotats els «defensors de l'ordre».

I «El Correo Catalán» comenta: «Entonces, ¿quiénes fueron los asesinos de esos pobres guardias y soldados hijos del pueblo, más que los revolucionarios?»

Segons aquesta nova teoria de l'assassinat, durant la Guerra Europea, per exemple, hi van haver uns 12 milions d'assassins.

Però no cal insistir-hi: el poble ja va palesar el 16 de febrer qui creia que eren els assassins.

I que vagin lladrant els catòlics.

Perill!!!

Per a pagar una penyora que ha estat imposada a «Renovación» han obert una subscripció. Entre els donants figuren «un socialista»: 25 cèntims; «un comunista»: 25 cèntims.

Oh!!! Quines concessions de fer als radicals, companys socialistes i comunistes.

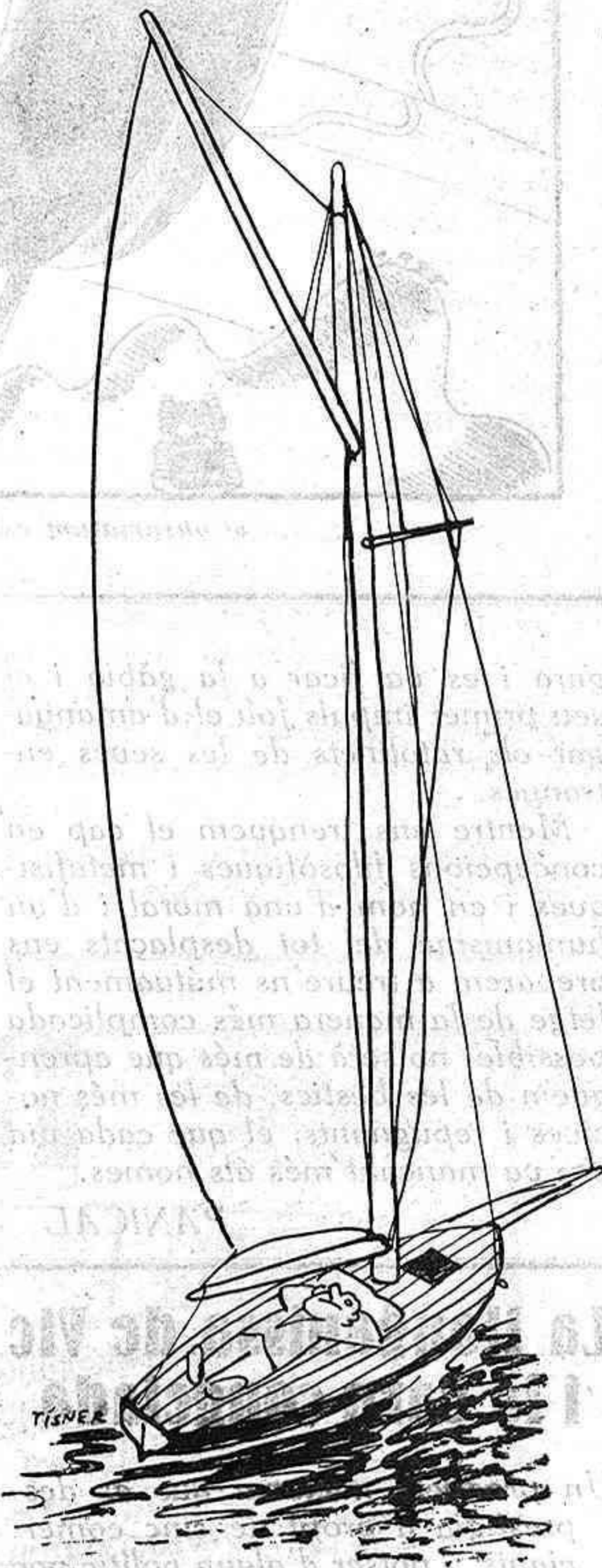
Alerta, ves que no desfeu el Front Popular!

Aquest bon Déu...

A l'església dels Sants Just i Pastor a Madrid es va celebrar l'acostumat funeral per l'ànima de les víctimes del 2 de maig de 1808.

Es veu que després de 128 anys encara no han entrat al cel.

Sí que es fa pregar Déu!

EL NAVEGANT SOLITARI

—No em va poc bé, a mi, la vaga de mariners!

Mania de grandeses

«Renovación» en uns titulars que quasi bé omplen mitja plana diu, poc més o menys, que ells són autènticament republicans i conscients del seu deure, i que no els espanta res ni ningú.

Per què s'han d'espantar si ningú no els en fa cas!

«Por una España grande»

Hom diu que Gil Robles és milionari.

Ho sospitàvem.

I que té els seus cabals dipositats al Banc d'Anglaterra.

També ho sospitàvem.

Tot sigui per una Espanya gran!

No us en refieu massa de «El»

«El Correo Catalán» demana diners perquè l'ajudin, i acaba dient: «Haga cada uno generosamente lo que esté de su parte. Dios hará lo demás.»

Essent Déu tan gran financer com fa suposar la nota del diari, per què vol la ínfima ajuda de tothom?

ALMAND

GLOSSARI

Amor maternal

A Sabadell sembla que ha arrelat la festa simbòlica de la Diada de la Mare, que a Barcelona va fer, anys enrera, una sobtada aparició de pren i fuig. Es tracta d'homenatjar cordialment la Mare, amb el seu record els que l'han perduda i amb un afectuós respecte els qui encara en tenen. És una festa que fa molt bonic, encara que resulti un bon xic paradòxica com moltes altres coses que passen. Aquesta exaltació a la Mare, iniciada a l'estranger i trasplantada bellament a casa nostra, contrasta d'una manera tràgica —anàvem a dir, grotesca— amb l'abrandat afany dels governs i estats majors de les grans potències i de les mitjanes a preparar i refinar el sacrifici de milions de vides de «fills de mare».

No deixa d'ésser curiós, tan curiós com desconcertant, que mentre hom afalaga la mare, es fan tots els possibles per a estimular el sentiment de maternitat i s'empren tota mena de propagandes perquè mentre tots ens decidim a no deturar-nos en la tasca de posar fills al món, es planegin tota mena de conflictes bèl·lics per tal de convertir en una sangonera i monstruosa massa de morts i mutilats tot aquell bé de Déu

de criatures rosses i brunes que les mares van parint en holocaust a les divinitats insaciabls de la guerra i de la barbàrie organitzada.

Mentre per un cantó s'estimula la natalitat, per l'altre, els higienistes i els metges treballen per a fer-nos més llarga, amable i sanitària la vida, i a l'hora que ells van a la percaça del microbi, dels focus d'infecció, de la malura enemiga, els fabricants de municions i de gasos asfixiants els cancel·len la feina.

Tot això posa en ridícul aquell pretensions «homo sapiens» que va descobrir un savi que ens sembla que es deia Linneo. «Llops amb llops no es mosseguen», diu un vell adagi. El que no fan els llops entre ells, ho realitzen els homes, com més civilitzats millor, o pitjor. Molt sovint ens hem d'adreçar al reialme animal per a enfortir o confortar els sentiments humanitaris.

Ja és sabut com els afectes maternals són inherents a la gran família de les bèsties. L'amor amb què la gata amoixa, llepa i ensinistra els gatets i la vigilància tutelar i entranyable de la lloca en vers els seus pollets, són ja proverbials i han produït una nodrida i copiosa literatura que no ha servit gairebé per a res. En una altra mena de bèsties, que certament no podem veure ni en pintura i que fem i farem tots els possibles per a extirparles que se'ns presentin —no són llops de la nostra lludrigada— havem presenciats un acte d'amor i sacrifici maternal que no ha pogut menys de commoure'ns. Els animals a què ens acabem de referir eren rates i encara que diuen que tot té una explicació i que cada ésser animat des-empunya una missió lògica i enraonada, nosaltres no hem sabut entendre mai la utilitat de les rates, si no és en profit dels fabricants de rateres i metzines i dels paletes que tapen forats.

Nosaltres van parar una ratera i al cap de poca estona una rata, que per la seva corpulència feia un xic de respecte, va oler el parany i es va permetre el luxe de passejar amb menyspreu pel damunt sense deixar-se enllaminir per l'esquer. Al cap de poques estones, tres fillets seus, innocents i poc experimentats s'hi van deixar caure. El commovedor i exemplar del cas, és que la rata-mare, en veure engabiats els seus fills que, arrapats als filferros de la ratera, semblava que li demanaven assistència, va menysprear l'empresonament i la mort se-

—«Consumatum est»

gura i es va ficar a la gàbia i el seu primer impuls fou el d'amanegar els ratolinets de les seves entranyes.

Mentre ens trenquem el cap en concepcions filosòfiques i metafísiques i en nom d'una moral i d'un humanisme del tot desplaçats ens preparem a treure'ns mútuament el fetge de la manera més complicada possible, no serà de més que aprenuem de les bèsties, de les més nocives i repugnants, el que cada dia ens va mancant més als homes.

PANICAL

La llonganissa de Vic i la carn congelada

Un producte nacional que es desprestigia a profit de cinc comerciants, i potser d'algun polític poc escrupolós.

No sabem quin govern, encara que ens sembla el de Primo de Rivera, va autoritzar un contingent d'importació de carn congelada d'Argentina.

Els industrials afectats per la extemporània i innecesària resolució d'aquell govern van posar el crit al cel, i amb raó. Espanya produeix prou bestiar per al proveïment nacional, i si per cas no és suficient la producció, el deure dels nostres

governos es protegir una indústria nacional per tal que la cria de bestiar assoleixi l'altura que li correspon pel nombre i per la qualitat.

A Catalunya, com tothom sap, és on es fabrica l'embotit de més alta qualitat del món. Particularment a la comarca de Vic. Tots els paladars del món saben apreciar, o saben, l'enorme diferència que hi ha entre la llonganissa de Vic i els altres productes similars...

Ara bé. Es veu que alguns industrials més atents al negoci del moment que al prestigi d'un producte genuïnament català han optat per emprar per als seus embotits la carn congelada que ens importen de l'Argentina. Quant a la bondad de la carn no hi tenim res a dir, malgrat no arribar ni de bon tros a la qualitat de la nostra. Quant a la qualitat de la llonganissa ja és altra cosa. Nosaltres creiem convenient i ens atrevim a iniciar-ho a l'autoritat competent, que la llonganissa catalana que no sigui elaborada amb productes del país o sigui amb carn de porc ostenti un petit rètol que ho digui; així el públic no restarà defraudat ni el bon nom d'un producte i d'una indústria tan acreditada no s'anirà perdent de fàcil tant patent com es perd la famosa llonganissa de Vic, o la botifarra catalana de tan bon sabor i justa fama en tot el món.

S. ALSICHA.

Esports

CRONIQUETA ESPORTIVA

Impressions de la Copa d'Espanya

Ha caigut el Sabadell i el vam veure caure acarant al Betis al seu camp de la Creu Alta. El Sabadell havia de caure forçosament. No és l'equip de joc tossut, de tenacitat i brega inacabable que l'any passat arribà a la final del campionat d'Espanya. Avui no pot fer pas més del que va fer davant el Betis, aquest desvaloritzat també ja que sols compta amb una línia mitgera acceptable i un bon porter. Quan pugui jugar Aedo, lliure dels compromisos internacionals, tindrà un puntal que acabarà de fer més inviolable la porta.

Malgrat tot, el Betis, eliminador del Sabadell, no és equip que tècnicament estigui en condicions d'arribar a la final.

Matí de dimarts: en escriure aquest breu comentari, l'Espanyol ha de jugar encara a Torrero amb el València el partit de desempat. Haurà sortit vencedor de la prova? Possiblement serà així. Tots els avantatges són amb ell, després de la reacció que forçosament haurà colpit la moral trencadissa dels valencians. Nosaltres ens felicitem d'aquest triomf de l'Espanyol quan ja semblava eliminat. Creiem que ha col·laborat amb ell l'encert de posar novament Espada davanter-centre i també el d'uns migs-ales com Edelmiro i Manolin.

Ja saben què vol dir posar uns interiors de joc personal, dels que saben retenir la pilota, a les ales d'una línia mitgera? Samitier, essent un excel·lent davanter, va ésser un formidable mig de qualitat internacional.

No creiem, però, que l'Espanyol vagi molt endavant perquè el mal

ve de lluny, i la seva moral i el seu optimisme són molt trencadissos.

I ara que hem parlat dels interiors que passen a jugar de mig, anem a parlar del Barcelona i de míster O'Connell.

Amic O'Connell, senyors del Barcelona: No dubtem que la paraula donada a l'assemblea sobirana de socis per la directiva, que l'entrenador seria el curador i seleccionador dels equips, ha estat respectada pels directius. Essent així anem a exposar quelcom a l'entrenador per bé que, com que és un judici personal i gratuït, potser no farà l'efecte, però sense pretendre de posar càtedra d'intel·ligents, creiem que potser hauria de donar fruit portat a la pràctica davant dels partits d'eliminàtoris a jugar.

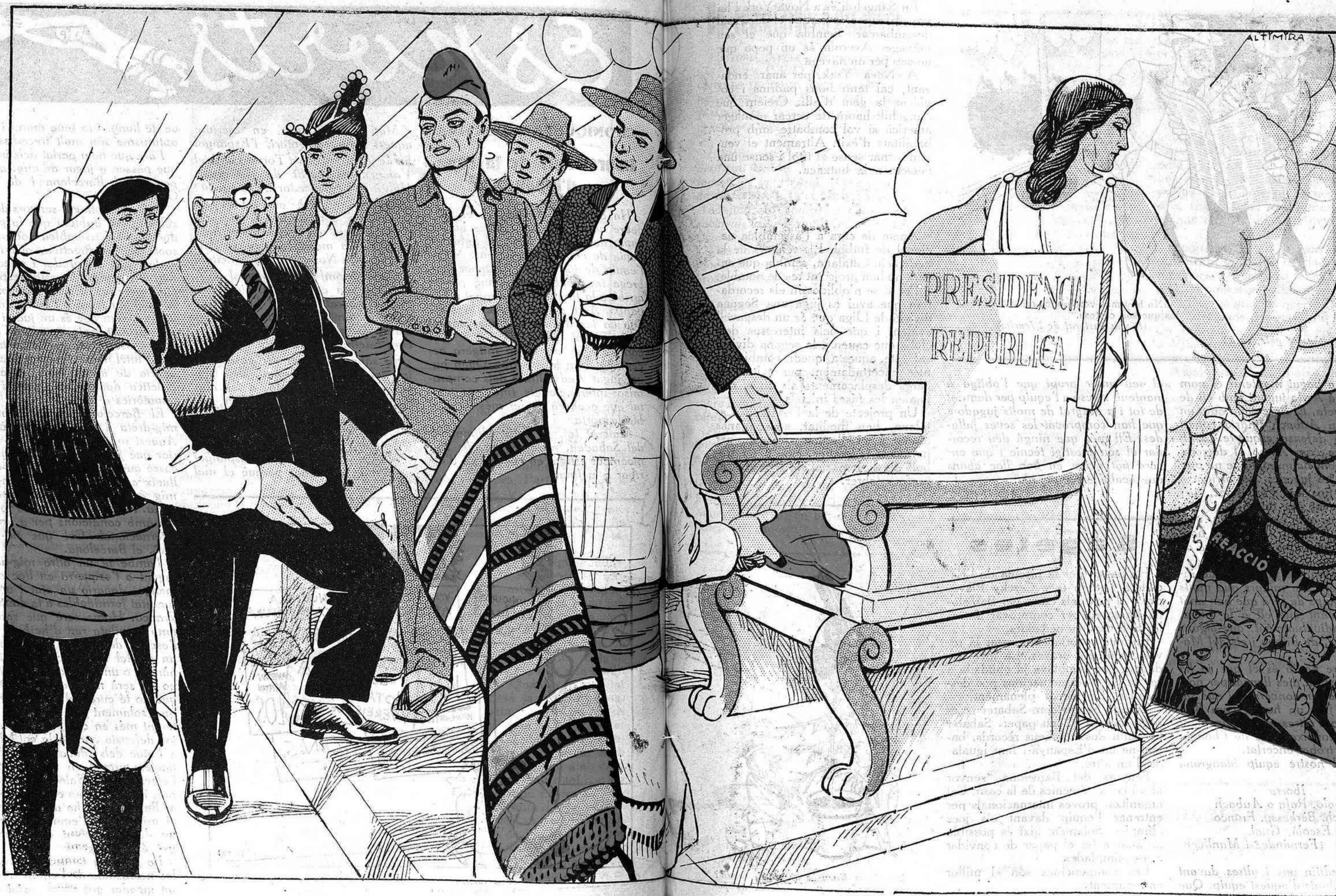
El Barcelona té un formidable mig-dreta i no se n'ha adonat. Aquest mig-dreta és Raich. L'interior que fracassa a l'atac i que fracassa quan juga de davanter-centre, llueix en canvi en joc defensiu i a mig camp, però no al davant de porta. Raich és un mig-ala formidable amb condicions per a arribar a internacional. Cal que no oblidis això, el Barcelona.

També té un altre mig-ala que jugant a l'esquerra en lloc de Balmanya, donaria un ajut i una profunditat formidables a la davantera: Franco. Home serè que sap jugar amb la pilota ran d'herba i que té l'escola dels grans jugadors, fóra un puntal magnífic per a un Fernández o un Monlloc, un puntal que no ho serà mai Balmanya, jugador que no té cura del joc de conjunt, i que solament llença pilotes lluny, tenint més en compte la duresa del joc defensiu que no la col·laboració a l'atac dels davanter. Nosaltres havíem cregut en la joventut i en l'efectivitat de Balmanya, però després de veure com es desenvolupava al Barcelona, s'ha de dir que no és el mig-ala de l'equip primer; sinó un discret suplent com també ho pot ésser Argemí.

La defensa tampoc no respón a les necessitats de l'equip. Areso és un jugador que ni al costat de Za-

—Han sortit?
—Sí... per portes!

—Tots estem d'acord que vós, qui ocupi aquest lloc.

«No hay más verdaderos cristianos que los que son castos».
(D'una pastoral de l'Irurita)

—Quatre gats, vaja!

balo no ha pogut mantenir el nom que li donà Aedo jugant amb ell de defensa dreta. El Barcelona amb un Rafa o un Aubach tindria cobert el lloc de defensa esquerre. Amb un defensa com Areso al darrera, i un mig com Balmanya que no precisen mai les jugades, pot arribar a fracassar fins un Fernández, per molts recursos que tingui.

Ens diran quin equip farieu, vosaltres, per la Copa, i potser hi haurà qui ho digui amb un somriure de desconfiança.

El Barcelona té jugadors que individualment són millors que molts altres d'equips de fora que han anat més endavant que ell a la Lliga. Millors, individualment, que alguns de l'Atlètic, de Bilbao i els del Madrid.

El nostre equip és el que ja ha corregut aquest dies llençat per nosaltres al vol en converses, i que sabem que fins un home, com Bèrkessy, i com altres que tècnicament tenen els coneixements de l'hongarès, l'han trobat encertat.

Vagi el nostre equip blaugrana de Copa:

Iborra
Zabalo, Rafa o Aubach
Raich, Bèrkessy, Franco
Vantolrà, Escolà, Gual,
Fernández i Munlloch.

Que meditin uns i altres davant les possibilitats d'aquest equip. Que mediti l'entrenador i que sacrifiqui

el seu amor propi que l'obliga a mantenir Areso a l'equip per damunt de tot i a desgrat de molts jugadors que han comprovat les seves fallades. Ell més que ningú deu recordar el seu prestigi tècnic i que encara pot situar en bon lloc abans que acabi la temporada.

AQUELL

Sagetes

Ha passat per la piscina de l'Escullera l'equip txec Cescky Plavecky i el pas dels txecs per Barcelona ha servit per comprovar el valor dels nostres nedadors.

Enriqueta Soriano ha estat la revelació de les proves. La jove nedadora que semblava ja oblidada a rel de les seves actuacions poc destacades, ha reeixit plenament.

També homes com Sabater i Lepage han fet el seu paper. Sabater ha batut dos dels seus rècords, baten-ne un d'Espanya i fent igualada d'un altre.

Senyors del Barcelona, senyor «Pa-i-ceba» i tècnics de la casa. Cal organitzar proves internacionals per entrenar l'equip davant els jocs olímpics. Solament així és possible no anar a fer el paper de convidat a les olimpíades.

Les competicions són el millor entrenament.

**

En Sangchili és a Nova York i ha passat empentes perquè el deixessin desembarcar. Sembla que el seu mànager Avernin és un pepa que no sap per on navega.

A Nova York, per anar endavant, cal tenir bons padrins i conèixer la gent d'allí. Creiem que Sangchili haurà de cercar mànager americà si vol combatre amb probabilitats d'èxit. Altrament el veurem tornar sense el títol i sense una pesseta a la butxaca.

**

Anem de cara a l'assemblea nacional de futbol. Els senyors de la Federació Catalana, sembla que encara no han projectat res de notable.

Per si se n'oblidessin els recordarem que avui es juga una Segona divisió de Lliga que és un desgavell evident i que pels interessos dels clubs que cauen a la segona divisió cal que aquesta quedi combinada més encertadament per evitar els llargs desplaçaments als clubs que juguen les fases inicials.

Un projecte de la Federació Catalana, ben meditat, sense ganes d'anar a fer discursos i a lluir per part dels federatius, sinó a fer treball de diplomàcia efectiva, potser no fora sobrer.

—D'això en diuen la planta de moda?
—Sí; però ací aquesta planta no podrà viure.

Un reportatge d'escandol

HISTÒRIA INTERESSANT D'UN MILIONARI DE LA C.E.D.A. FABRICANT DE GÈNERES DE PUNT, USURER A L'HONRAT INTERÈS DEL 25 PER 100 I SABOTEJADOR DE LES FÀBRQUES DE VIL·LAFRANCA DEL CID.

Llegim en els diaris: *Ha estat detingut, acusat de diverses estafades, un tal Remigi Riera, gerent de la CENTRAL DE CRÈDIT, Societat Anònima de compra-venda, amb sucursals a la Rambla de les Flors i carrer de la Unió.*

Més tard: *Ha ingressat a la presó model Remigi Riera autor de nombroses estafades.*

COMENÇA LA HISTÒRIA VERÍDICA:

Fa poc més d'un any i mig que va aparèixer al balcó d'un segon pis, del número 12 de la Rambla de les Flors, un rètol lluminós que deia: «Central de Crédito. Dinero sobre alhajas, autos, papeletas, etcétera».

Al front de l'esmentat negoci, que era una casa d'empenyoraments a l'honorat interès del 25 per 100 mensual, firmava un tal Remigi Riera, agent que havia estat de la Patronal, i xofer de l'indesitjable Martínez Anido en temps de la fàctica dictadura.

El tal Riera no tenia diners; els mitjans de què es va valdre per tal de procurar-se'ls són d'un caire tan pintoresc que no podem resistir el desig de publicar-los.

Remarcarem primerament que el tal Riera tenia dos capitalistes que li finançaven l'afer. L'un era un conegut consignatari, personalitat reconegudíssima de la indústria, i més tard, per tal d'engrandir el negoci obrint la sucursal del carrer de la Unió, hi va entrar un tal Llo... (el nom sortirà complet al seu degut temps), fabricant, amb indústria en un poble de la costa catalana i despatx a la ciutat, home eminentment religiós, milionari, que, ultra escatimar el sou dels infeliços obrers de les seves fàbriques, finançava una casa de préstecs, on els mateixos obrers eren explotats de nou, empenyorant-los el poc que tenien d'algun petit valor. Ara comencem:

CAPITOL I

Qui era Remigi Riera

Remigi Riera és natural del poble de Molins de Rei, on els seus pares, honrats industrials, tenien una pastisseria. El fill, home lliurat a tota mena de vicis, era el prototipus de la ignorància. Es ja increïble que fabricants, com els que tenim en llista, alguns d'ells de cervell clar, es deixessin engatussar per

ell. Solament té una explicació. El mitjà que emprava el tal Riera era gairebé sempre, el d'establir una complicitat imaginària entre ells. Complicitat de la qual Riera en feia un nus que, un cop fet, no hi havia qui pogués desfer. D'aquest nus, en vivia ell...

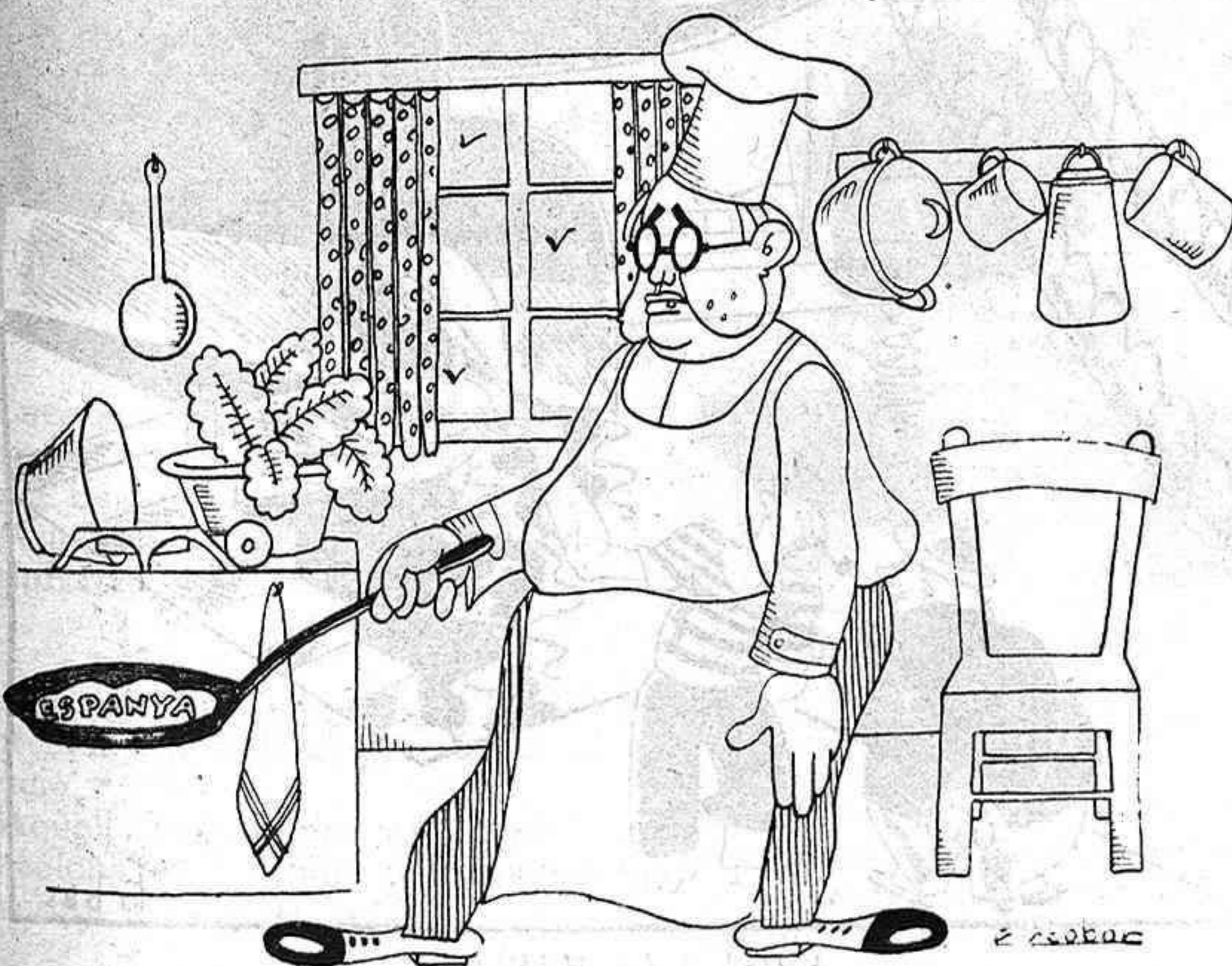
A Villafranca del Cid, a la província de Castelló de la Plana, hi ha algunes fàbriques de gèneres de punt que han estat instal·lades per uns quants fabricants catalans, desertors de Sabadell i Terrasa, cansats, segons ells, d'aguantar imposicions dels treballadors de Catalunya.

I portats, els tals patrons, de tan pur instint patriòtic, traslladaren les fàbriques a Castelló i s'emportaren els contramestres catalans.

El fet, malgrat les queixes teatrals dels burguesos desertors, no era altre sinó que la mà d'obra els sortia, a Villafranca del Cid, a la quarta part que ací.

Assabentat Riera d'això, hi veié un negoci a fer. L'afer era força senzill: Proposar als patrons que tenien fàbrica a Catalunya la formació d'uns sindicats obrers que no perseguien altra fita que la de provocar conflictes a les fàbriques de Castelló; Riera aniria a Villafranca, donaria mítings ajudat per uns obreristes de Castelló de la Plana que hi anaven de bona fe, i un cop els conflictes plantejats deixarien els obrers de Castelló empantanegats i la guàrdia civil faria la resta... Estratègicament el pla estava bé. I els fabricants confabulats per Riera ja es fregaven les mans satisfets, però, per aquesta campanya d'engany calien cabals, i Riera no en tenia... El Sr. Ll... ho va arranjar. En el número vinent, veurà el lector com ho varen resoldre tot.

P. O. P.

—Ara a capgirar-la.

Aquest número ha estat visat per la censura

croniqueta de la setmana

Ens sembla que el negoci dels Gelions de Vigo serà un sorollós fracàs.

Tenim moltes raons per a creure-ho així.

Una d'elles és molt convincent: diuen que han vist l'Emiliano per allà vestit de bus.

**

Ara el comte de Güell se'ns ha declarat catalanista.

Quines ganes de cercar-se disgustos familiars.

Què hi diran el Baró i el Vescomte?

**

Els obrers catòlics han celebrat el Primer de Maig amb una missa.

Per curiositat, vam ficar el nas a Santa Anna, on es celebrava dita missa.

Els assistents haurien cabut en un tramvia dels petits.

Un èxit, vaja.

**

El senyor Duran i Ventosa ha escrit que «el Parlament de Catalunya no representa l'estat actual de l'opinió catalana».

Es cert. Hi sobren uns quants diputats de la Lliga.

**

Segons «Renovación» en les darreres eleccions va sortir de les urnes una candidatura que deia: «Abajo Prieto, su abogado Straus y la S. A. del Frente Popular...»

Res. Un crit sortit de l'ànima.

**

Tots els diaris de Barcelona han condemnat l'assassinat dels germans Badia.

Tots els diaris, menys el «Diario de Barcelona».

Naturalment. Molt catòlic.

**

Pic i Pon continua a París.

Ens hi juguem un peix que endevineu la causa que el fa romandre a la capital de França.

**

A ca la Lliga, després de la dar-

ra pasterada, s'han incrementat les baixes.

En Parpal comença a estar seriosament preocupat.

Quan un home està de pega!

**

Azaña! Sí, sí... Ja ens està bé... Però... Quanta falta ens farà!

**

Diu un diari que el partit radical és la cova d'Alí-Babà.

Bé, sí, però sense les riqueses.

**

L'Angulo encara va enviant a «El Debate» cròniques antiautonomistes.

Bé, s'ha d'entretenir, mentre no pugui glossar els èxits de la Ceda a Catalunya.

**

VAGA A LA MARINA

—Mentre duri la vaga, se m'ha acabat allò d'una xicota a cada port!

fibas

—Hi hauria d'haver dos Azaña.
—Sí. I a l'altre el canonitzarieu!

La Festa del Primer de Maig va transcorre sense incidents.

Quin desencís per al senyor Esteve!

**

Han estat detinguts uns falangistes.

Els han trobat armes.

Decididament, el poble té molt nas.

**

Diu Gil Robles:

«El Frente Popular está herido de muerte.»

I Acció Popular, està ja en estat de putrefacció.

**

Encara porta el nom d'Alexandre Lerroux aquell grup escolar de la Plaça Espanya.

¿Qué fa, parada, la brigada de desinfecció?

**

Aquests dies, el senyor Esteve sent una especial admiració per al Tercio.

Aquell Tercio que va entrar a Barcelona cantant allò de: «¿Dónde están los rabassaires?»

**

La policia de l'Estat, aquests dies, ha fet enraonar molt.

A Barcelona, la policia de l'Estat fa el buit a la de la Generalitat...

Tot molt natural i molt lògic.

**

Havem llegit la sentència que va emetre el Suprem en el recurs de la causa per l'assassinat de Siryal.

Quin fàstic i quina vergonya!

**

Diu «Renovación»:

«La República es incommovible.»

Sí. Malgrat Lerroux i els seus aliats.

**

Els nois d'en Santamarià fan brometa. Una brometa anticatalana, naturalment, que recorda els temps d'en Moret.

Vegin què diuen els de Renovación: «Hay que abutifarrar a España».

En Juncal s'hi deu haver fet un tip de riure.

Teló enlaire

Valdria més no parlar-ne. El teatre ja fa temps que és cosa morta, més morta que la qüestió del Xaco, i parlar d'un difunt sempre és esgarrifós i desagradable.

Però tota vegada que el deure d'informar al públic s'imposa, passaré a complir-ho amb aquella devoció i respecte que comentaria una dolorosa Biografia. Aixugueu-vos les llàgrimes i llegiu:

Al Nou

El Nou ha tancat les portes en senyal de dol.

Per la taquilla no hi passava ni el recaptador d'impostos, per altra part home pràctic que no vol perdre el temps.

El miracle l'ha fet el mestre Guerrero. Que Déu li ho pagui.

Al Victòria

Una companyia cooperativa s'ha fet càrrec del teatre. L'aspecte del Victòria demana imperiosament una esquela mortuòria.

A l'Espanyol

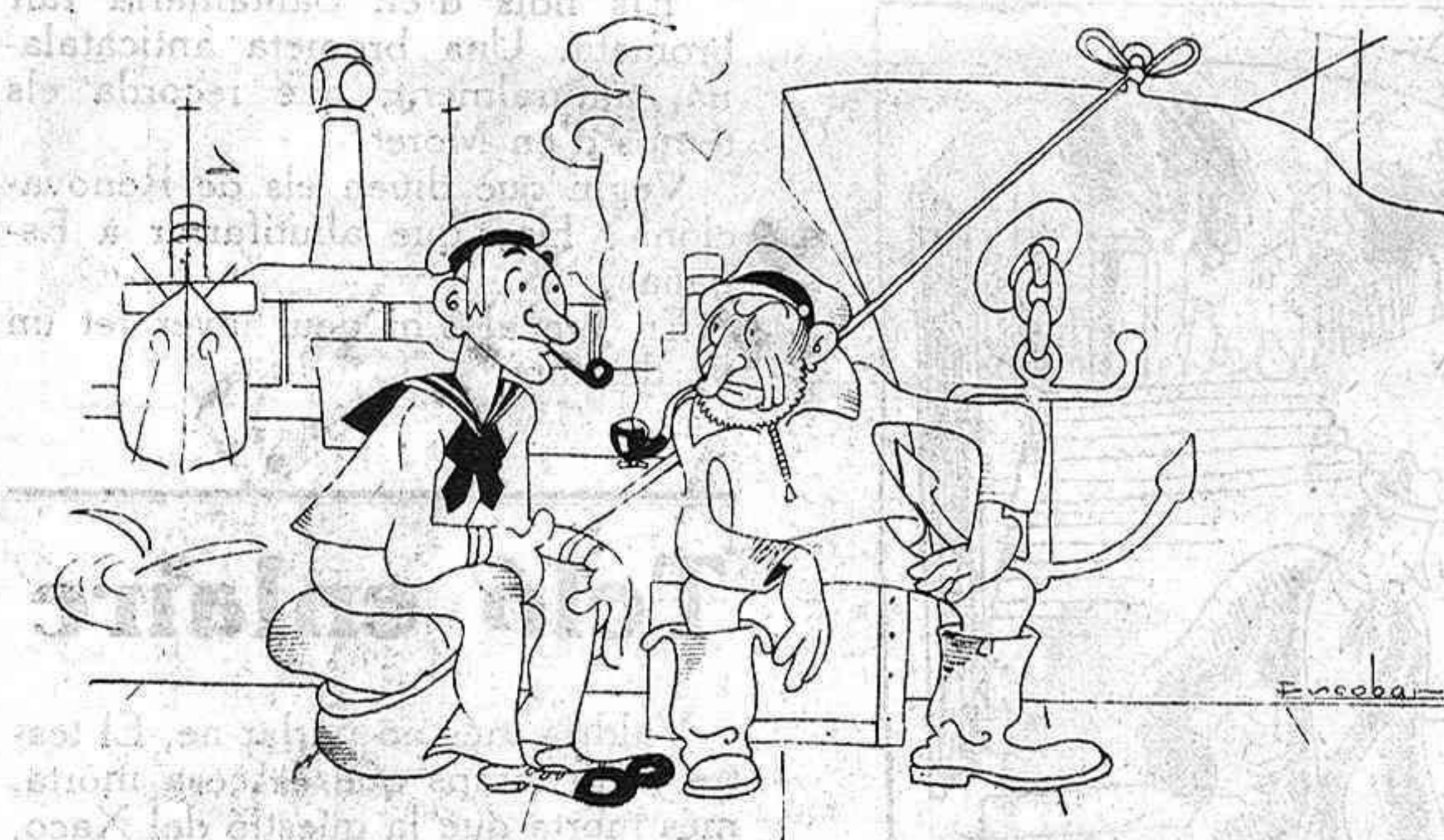
Després de les vaques grasses ara li comencen a sortir les magres. L'Empresa ha curat de munyir-les i les ha deixades amb els ossos pelats.

Al Còmic

Al jardí del Còmic, ja hi comencen a servir gelats. Això vol dir que a la taquilla hi vendran aviat gasoses.

Al Romea

Tancat per ordre del jutjat. És el darrer rodolí de l'auca del senyor Fernández Burgues.

—I fa molts nusos per hora?
—Oh, ara, fa vaga!

Al Principal

Ha passat a millor vida *En nom de la llei*.

Al Tívoli

La Gàmez ja té la maleta feta d'ençà que sap que la Carvajal debuta el mes de juny al *Palace*.

Al Novetats

L'altre èxit de Madrid que té la propietat de tancar un teatre.

TELO

Esquellots

L'admirat, incomprès i altíssim poeta Lòpez Picó, tan alt, que és perd de vista i molt sovint fins el mateix Déu no hi arriba, sentia pels Jocs Florals un desmenjament que gairebé vorejava l'hostilitat. Sigui perquè l'home va sofrir com una mena de remordiment i cregué que la seva aportació era necessària a la salut i reviscolament de la gaia i emmesteïda festa o bé perquè havia fet una aposta o una prometença, el cert és que el brillant i enigmàtic poeta va decidir enguany jugar als Jocs Florals de Barcelona i jugar-hi fort. Va presentar tres poesies o poemes, com es diu ara, amb la modesta pretensió que li fossin atorgats els tres premis cabdals amb

el consegüent nomenament de mestre en Gai Saber.

El Jurat no va ésser de l'opinió de l'aspirant, i li va premiar solament una peça, la distingida amb l'Englantina. Rieu-vos-en del vocabulari i gesticulacions de la més prosaica de les marmanyeres davant dels escarafalls de l'humil fill d'Apolló! Volia fer un requeriment notarial (voleu cosa menys poètica?); intentava moure un escàndol, com qualsevulla bugadera i, a la fi, es va acostar amb no assistir a la joliva i ensopida festa. El senyor Lòpez Picó, a hores d'ara, no se sap avenir que encara surti el sol com de costum i que la Societat de les Nacions no hagi intervingut en el seu important afer. *Intel.lectuals, intel.lectuals*, que en sou de donetes!

**

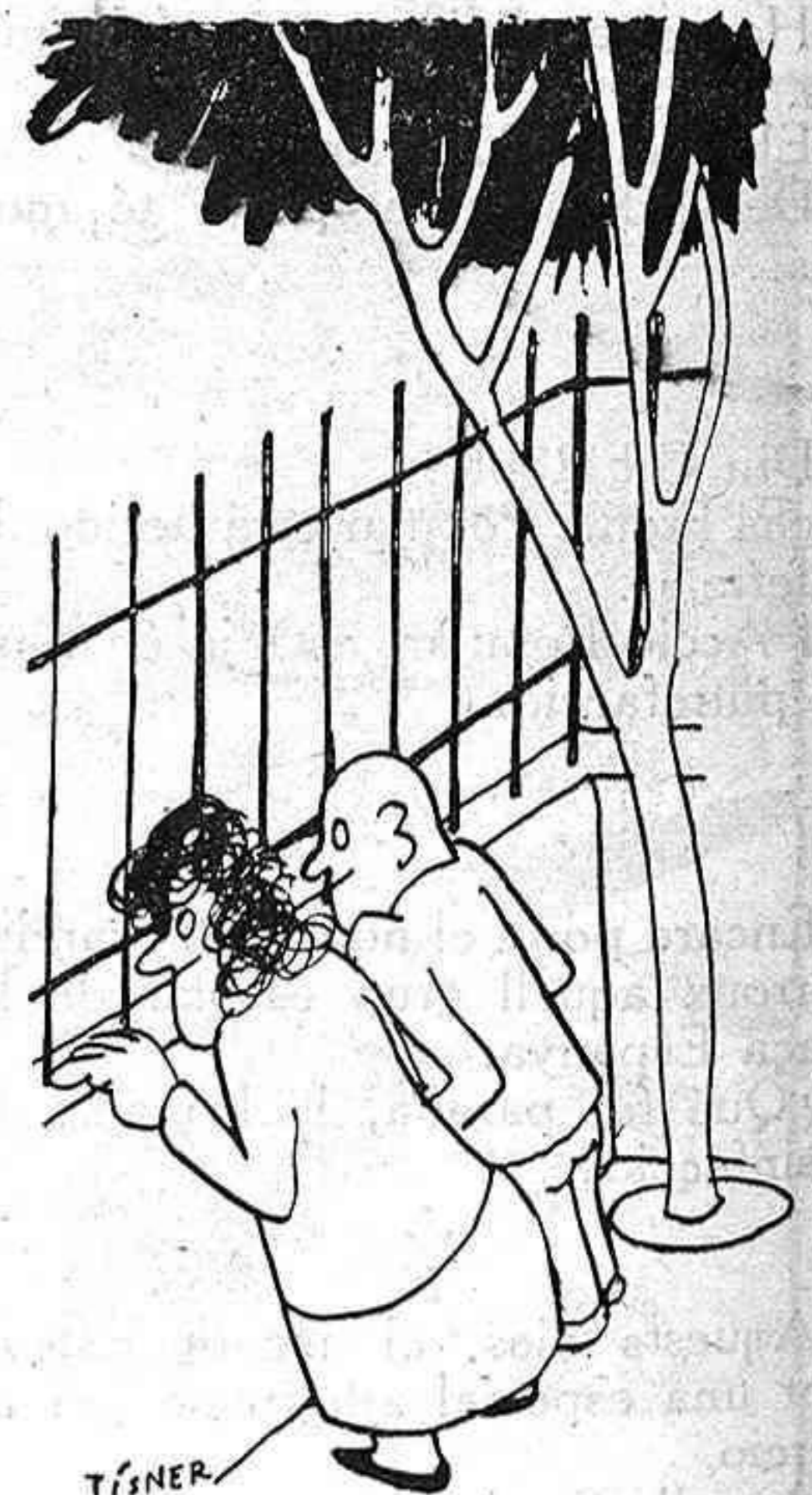
L'únic notable dels Jocs Florals d'enguany —tan anacrònics com els gegants, les trampes i les dècimes de Nadal— ha estat, a excepció d'uns premis extraordinaris i de l'incident nonat promogut per la supèrbia del senyor Lòpez Picó— el magnífic discurs del gran Prudenci Bertrana, discurs que la premsa ens ha fet fonedís per una circumstància tan simple com ridícula: la que el «Full Oficial» no el va reproduir ni extractar i, naturalment, els diaris, tan ben informats, no van saber on copiar la ressenya.

**

El sopar dels Jocs Florals es va distingir per la recomanació feta als assistents que hi anessin amb smòking o roba fosca. Aquesta innovació, tan poc primaveral, no va fer que les poesies fossin més bones ni que tot plegat es lliurés de la fortor d'herbolari, mesclada amb aromes de naftalina, consubstancial amb la tantes vegades gaia festa.

**

L'esperit de Cèsar i el de tots els herois de la Roma imperial poden cantar victòria. Les tropes del feixisme han entrat a Addis-Abeba, la capital de l'Etiòpia lliurada a les armes del Duce. Les trompes del Fascio ressonaran a tot pler, però les de la Fama restaran mudes. En començar la lluita desigual ho vam dir i ho repetim: la història hauria considerat la derrota d'Itàlia com una vergonya i la victòria, com una trista gràcia. Si els «poulains» de Cèsar se n'accontenten, va per ells el pollastre, pollastre que pagaran segurament com si haguessin emparaulat una àliga i que a la llarga pairan tan malament com si s'haguessin saciat amb les mateixes menges de metralla i gasos asfi-

ELS VEINS DE RENOVACIO
ESPANYOLA

—No ho entenc: es passen el dia semblant pistoles!

xians amb què han volgut atipar els abissinis en nom de la civilització llatina. Que els faci el profit que es mereixen. Amén.

Els etiops han tingut un enemic clar i declarat: els feixistes. Home per home i de cara a cara, no haurien estat vençuts. Els ha retut la maquinària diabòlica dels nous ginyes de combat.

L'altre enemic, més fort i menys noble, ha estat la passivitat nyeu-nyeu i criminal de la Societat de les Nacions que passa el temps dissertant sobre els avantatges i inconvenients de la màquina d'ensucrar maduixes i que mentrestant fa el joc dels forts contra els febles, entre àpats, excursions, tés i partides de bridge.

El tercer enemic; sinó actiu, passiu, és aquest fantasma del proletariat contra la guerra, fet de blufs i de propagandes, que podent evitar les agressions amb sols plegar-se de braços, les consent i les dissimula embolcallant-les amb una cortina de fum de discursos buits i de manifestos de la més trista de les pedanteries.

Després de l'insult, el sarcasme. El comte Ciano, adreçant-se al Duce, va dir textualment que la guerra ha d'ésser continuada dins dels mitjans de pau i que, al capdavall, en la lluita, contra Abissínia, ha-

ELS HAVERS DE LA CLERECIA

—Ja veu com van les coses; aviat no tornarem a cobrar.
—Sí, i que serà ben bé un dejuni de sis anys.

vien donat proves al món del seu amor a la pau. D'això, se'n diu *cinisme* en tots els idiomes del món.

Què fa la censura? El mateix que el castell de Montjuïc. Mantenir-se incòlume, com en els seus bons i vells temps de la Monarquia.

Quan es parla de netejar roba bruta, cal primer que tot disposar d'aigua neta i de sabó que no es fongui en iniciar la fregada. Les

conseqüències de la brutícia i de l'obstinació a no fer neteja, ens salten encara a la vista.

Màxima xinesa o dels voltants: No creguis en valents que s'hagin de posar una camisa determinada ni en revolucionaris que es facin ondular el cabell abans de sortir de casa. Només faltaria que quan les dones posen d'homes, els mascles s'entretinguessin en el joc menut de la ja superada galindaina femenina.

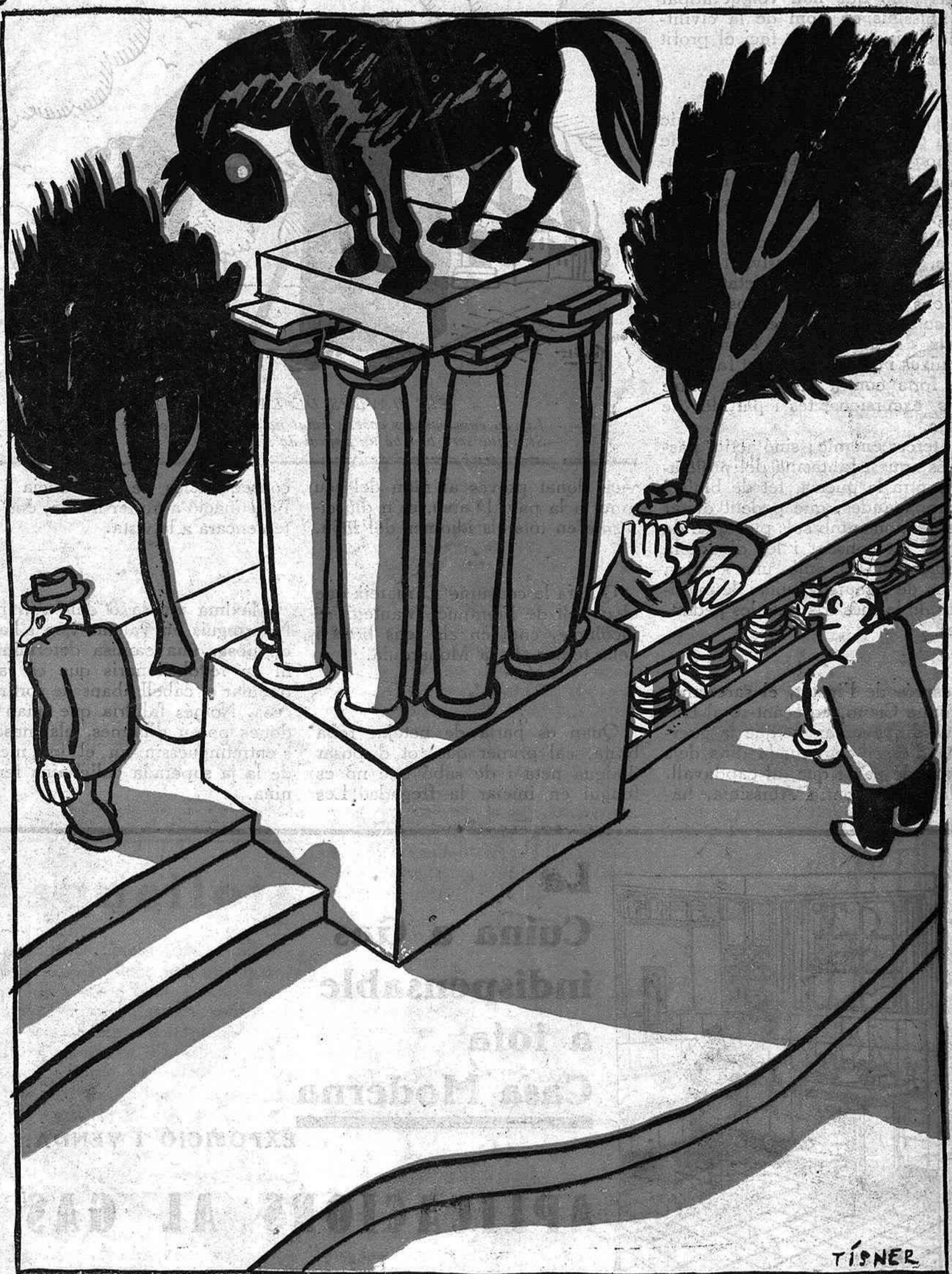

**La
Cuina a Gas
indispensable
a tota
Casa Moderna**

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONES AL GAS

Avinguda Portal de l'Àngel, 20

—Ha anat al Parlament...
—Sí: a parlamentar!